

KRISLAI

Ką Aš Daryčiau, Būdamas Jų Vietoje?
Dievas Atėmė Jiems Protą.
Ko Tie "Farmeriai" Nori?
Melas ir Apgavystė.
Graži, bet Pašėlus.
Kai Tikejimas Apsimoka.
Galvokime Apie Birželio 22.
Rašo A. BIMBA

Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina \$6.00 Metams
Užsieniuose \$8.00
Brooklyne \$6.50
Metams

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

No. 74

LAISVĖS

ANTRASAS: 427 LORIMER STREET
Telephone: STag 2-3878

Brooklyn, N. Y., Pirmadienis, Kovo-March 29, 1943

Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXXIII. Dienraščio XXV

AMERIKIEČIAI PRADĖJO NAUJĄ OFENSYVĄ TUNISIJOJE

J. Paleckis Pabrėžė Baltijos Kraštų Pasiryžimą Nušluoti Hitlerininkus

Aš tikrai žinau, kad Dievas atėmė protą katalikų sriovės lyderiams, nes jie į Dievą tiki. O kas apsidirbo su tautininkų ir menševikų vadų, galvoimis, nežinau, nes jie į Dievą netiki. Katalikų sriovei jie padus lažo tik todėl, kad pas katalikus tikisi gerai prisisieauti.

Prie tokios išvados mane privėdė tų sriovių vadų atsi nešimas linkui Sovietų Sąjungos. Nesinori tikėti, kad visai pilno proto žmonės tikėtis pasiekti savo tikslą tokiomis priemonėmis, kuriomis jie dabar bando pasiekti.

Argi gali sveiko proto žmogus tikėtis ką nors laimėti taip dergdamas ir plūdumas tą didįjį lietuvių tautos kaimyną?

Jeigu aš jų vietoj būčiau, aš šitaip argumentuočiau: Jūs, rusai, ukrainai, baltgudžiai ir kiti, kurie sukūrėte Sovietų Sąjungą, esate geri žmonės. Jūs gyvenate, dirbate, svietas dabar mato, kad jūs labai daug esate atsiėkę, nuveikę. Šiandien jūs didvyriškai ginatė visą pasaulį nuo fašistinio barbarizmo.

Garbė jums už tai!

Bet lietuvių tautai, skąčyčiau, neapsimoka būti Sovietų Sąjungoje. Ir štai kodėl. Čia aš bandyčiau, kiek jau aš galėčiau, minėtų vadų vietoje būdamas, nurodyti politines, socialines, tautines priežastis, kodėl Lietuvai geriau toje socialistinių tautų šeimoje nepriklausyti. Nuosirdžiai, gražiai, draugiškai, pagal savo proto išgalę.

Aišku, jog į mane daug gražiau pažiūrėtų visas civilizuos pasaulis. Daug geriau man žmonės tikėtų. Daug gražiau į mane žiūrėtų ir rimčiau su manim skaitytųsi didžiosios Sovietų Sąjungos žmonės ir vadai.

Ar ne taip būtų? Žinoma, kad taip.

Bet špygas rodydami, kumštis grąšindami, plūdami, šmeiždami ir bjauriodami tą didįjį kraštą ir jos liaudį, tų minėtų sriovių vadai tik save svieto akyse pasistato silpnapročiais ir tokiais, su kuriais susikalbėti, nei kaimyniškai sugyventi negalima.

Argi, pagaliau, tie jų desperatiški melai ir kolonės nerodo, jog jie neturi jokių rimtų ekonominių, politinių, socialinių ir tautinių argumentų prieš Lietuvos priklausymą prie Sovietų Sąjungos?

Taip aiškiai parodo. Už tai niekas jiems netiki. Jie patys irgi netiki. Viskas, ko jie nori tais savo burnojimais pasiekti, tai pakenkti lietuvių tautai ir laimėjimui karo prieš Ašį.

Tai aišku, kaip diena.

Kongrese yra susidaręs neva "farmerių blokas." Bet tai tik vardas "farmerių," o po teisybei tas blokas yra komandoje tam tikros rūšies bankierių ir fabrikantų.

Jie dabar kongresan inėšė bilių, vadinamą "Bankhead-Pace Bill. Jei šis bilius būtų priimtas, tai tuojau visos maisto kainos pašoktų 17 nuoš.

Rooseveltas tam biliui griežtai priešingas. Bet gali jis praeiti ir tapti įstatymu.

Kovo 26 dienos Tėvynėje skaitau apie naują tos pro-na-ciškos Amerikos Lietuvių Tarybos melą. Ji pasiuntus Edeleni rezoliuciją ir joje sakanti, kad jeigu Lietuva pasilikty (Tąsa 5 pusl.)

Maskva, kovo 24. — Justas Paleckis, Sovietų Sąjungos Aukščiausios Tarybos vice-pirmininkas ir Lietuvos Tarybų Respublikos Aukščiausios Tarybos prezidento pirmininkas, padalino valdžios skirtus ordinus ir medalius užsitarnavusiems žmonėms, pasakydamas trumpą kalbą. Jis sakė:

Raudonajai Armijai beatartėjant prie Baltijos respublikų sienų, nusigando Lietuvos, Latvijos ir Estijos prieštai ir pasmarkino savo propagandą, norėdami pasėt nesutikimus tarp šių Tarybinių Respublikų tautų.

Tačiau neuilstamoji lietuvių, latvių ir estų parti-

zanų kova, kietas šių respublikų žmonių pasipriešinimas fašistiniams įsiverželiams, latviškų, lietuviškų ir estiškų Raudonosios Armijos pulkų stiprybė ir didvyrybė kovoj prieš hitlerininkus yra nuolatinis priminimas, kad tebegyvuoją Tarybinė Lietuva, Tarybinė Latvija ir Tarybinė Estija. Šių respublikų žmonės drauge su visomis broliškomis Tarybų Respublikomis kovoja ir kovos, kol taps visiškai išlaisvinta Tarybinė jų žemė, kol bus galutinai sumuštas priešas.

Baigdamas kalbą, Paleckis šiltai sveikino pagerbtuosius ordinais ir medaliais ir linkėjo jiems tolesnių pasisėkimų kaip karo fronte, taip ir užfrontėje.

Sovietų Oficialiai Pranešimai

LONDON, kovo 27. — Maskvos radijo pranešimas: Sovietų kariuomenė vakariniame fronte vedė mūšius, kad pagerint savo pozicijas.

Mūsų kariuomenės dalinys X atėmė iš priešų stipriai apdrūntą poziciją.

Į pietus nuo Bielyj miesto sovietinė kariuomenė užėmė kelias apgyventas vietas. Raudonarmiečių grupė apsupo ir sunaikino apie 300 vokiečių, kurie buvo perėję per vieną upę.

Į šiaurį nuo Čugujevo (Charkovo fronte) sovietiniai tankistai sunaikino 42 vokiečių tankus ir nušlavė apie batalioną jų pėstininkų.

MASKVA, kovo 26. — Sovietinė kariuomenė Kuban srityje (vakariniame Kaukaze) žygiavo pirmyn ir atėmė iš vokiečių kelias apgyventas vietas.

Sovietų lakūnai ir priešorlaivinės kanuolės Leningrado apylinkėje sunaikino 13 vokiečių lėktuvų.

Anglų Lakūnai Bombardavo Nacių Duisburgą Jau 57-tą Kartą

London. — Didieji Anglijos bombanešiai jau 57-tą kartą šiame kare traukino Duisburgą, didį karinių fabrikų centrą, apie pusės milijono gyventojų miestą ir Rheino-Ruhro upių uostą, vakarinėje Vokietijoje. Dingo keturi anglų bombanešiai.

Per paskutines dvi savaites, iki šio žygio prieš Duisburgą, nebuvo didelių oro veiksmų prieš Vokietiją iš anglų pusės.

PLEŠKINO BERLYNĄ

Naktį iš šeštadienio į sekmadienį šimtai Anglijos lėktuvų audringai bombardavo Berlyną; užkūrė didžiulis gaisrus miesto viduryje.

Berlyno radijas sakė, kad naciai nušovė žemyn penkis anglų bombanešius.

Cincinnati, Ohio. — Kai talkininkai apsidirbo su fašistais Tunisijs, tai užpuls Italiją, sakė Amerikos generolas L. Campbell.

Hitlerininkai Griauna ir Su Žeme Lygina Holandijos Miestus

London. — Pranešama, jog vokiečiai dinamitu sprogdina ir su žeme lygina daugelį pajūrinį Holandijos miestų ir miestelių. Jų vieton naciai stato fortus ir tvirtumas, bijodami anglų ir amerikiečių įsiveržimo ir besiruošdami ginčis.

Holandų pajūrio ruožte hitlerininkai jau nepalikę vieno miesto, miestelio ar kaimo. Vien tik Hagos mieste jie visiškai sunaikino 25 tūkstančius namų. Šimtai tūkstančių holandų jau neteko pastogės.

Naciai iškrausto civilius gyventojus ir iš įvairių pajūrinų Francijos miestų, besirengdami atremt grešiantį talkininkų įsiveržimą.

Stockholm, šved. — Pranešama, kad Anglijos lėktuvai parašautais nuleido 500 anglų ir norvegų agentų į Norvegiją slaptai veikti prieš vokiečius.

AMERIKOS KARIUOMENĖ SEKMINGAI ŽYGIUOJA LINKUI FONDOUKO

šiaur. Afrika. — Amerikiečiai viduriniai - šiaurinėje Tunisijs pradžioje naują ofensyvą prieš vokiečius ir sekmingai žygiuoja pirmyn linkui Fondouko, stovinčio už 15 mylių į pietų vakarus nuo svarbaus karinio fašistų centro Kairouano.

Nacių pėstininkai kontratakavo amerikiečių kariuomenę į rytus nuo Maknassy, viduriniai - pietinėje Tunisijs, bet amerikiečiai atmušė priešus atgal. Amerikos tankai ir šarvuoti automobiliai atakuoja hitlerininkus įvairiose Maknassy-El Guettar fronto dalyse, ypač stengiasi surast

silpnėsnes vietas, kur per kalvas galėtų prasimušt pirmyn iki Viduržemio Jūros.

Lietų audros trukdo karo veiksmus šioje srityje.

Anglai Šiek Tiek Laimi

Nors pasmarkėjo Romelio nacių pasipriešinimai Mareth tvirtumų linijoj, pietinėje Tunisijs, bet anglai per nuolatinės atakas užėmė kai kurias pozicijas pajūriniam to linijos gale ir nelaisvėn paėmė didoką skaičių fašistų.

Anglų ir amerikiečių lakūnai sunaikino apie 100 sy-El Guettar fronto dalyse, ypač stengiasi surast

Sovietai Nukovė 28,000 Nacių Oriolo Sritų; Laimi Bielgoro Apygardoj

Maskva, kovo 28. — Oficialiai pranešta, jog Raudonoji Armija užmušė 28 tūkstančius nacių Oriolo apskritį nuo dabartinio vokiečių ofensyvo pradžios iki šiol.

Oriolas yra geležinkelio ir pramonės miestas tarp vidurinio ir pietinio frontų. Sovietų kariuomenė, dasingrūmus iki 20 mylių nuo Oriolo, atmušė nacių šturmavimus ir atlaikė savo pozicijas.

Atakuoja Vokiečius Doneco Upės Fronte

Raudonarmiečiai, įnirtingai kontr-atakuodami vokiečius, atėmė iš jų kelias pozicijas ir pagrobė daug ginklų ir amunicijos į rytus nuo Bielgoro, stovinčio už 50 mylių į šiaurį nuo Čugujevo. Sovietiniai kovotojai laimėjo durtuvų mūšius prieš nacių.

Panaikino Nacių Ivarytą Kylių i Sov. Pozicijas

Raudonoji Armija išlygino kylį, kurį naciai buvo įvare į sovietinę liniją į šiaurį rytus nuo Charkovo.

Vokiečiai suvarė daugybę savo tankų, kanuolių, lėktuvų ir naujų pėstininkų į Čugujevo sektorių apie 25 mylių į pietų rytus nuo Charkovo, ir šturmingai kartotina atakavo Sovietų pozicijas. Raudonarmiečiai atmušė visas šias nacių atakas ir padarė jiems didžiulius nuostolius.

Raudonarmiečiai Grumiasi Artyn Smolensko

Raudonoji Armija dar kiek pažygiavo artyn Smolensko, centraliniame fronte, atakuodama nacių iš trijų šonų per ištįsusią žemę.

mę ir pavasario klampynes. Sovietiniai kovotojai pastūmė hitlerininkus dar atgal ir Starajos Russos apylinkėje, į pietus nuo Ilmen ežero.

Verda mūšiai Kaukazo fronte, Link Novo-rossiisko

Nepaprastai kruvini mūšiai siaučia Novorossiisko srityje, ties Kerčo sąsiauriu, kampe tarp Juodosios ir Azovo Jūrų. Sovietai palaipsniui spiria vokiečius vis artyn jūrų krantų, grumodami sugrūst priešus į vandenį.

Stokuoja Mėsos New Yorkui ir Kt. Miestam

Praeitose savaitės gale labai pritrūko mėsos New Yorkui, Philadelphijai, New Jersey, Chicagai, Buffalai, Detroitui, St. Louisui, San Francisco ir daugeliui kitų miestų.

Kainų Administracija Washingtono įsakė pasiųst 1,250,000 svarų mėsos iš valdžios sandėlių į tuos miestus.

Nuo šio pirmadienio jau tik pagal stampas tegalima bus gaut pirkt mėsos, sūrio, sviesto ir taukų, viso du svaru per savaitę.

Berlyno radijas sako, kad Anglija atsiuntė daug naujų karo jėgų į Tunisią.

Washington. — Jau pusantro milijono Amerikos kariuomenės yra svetur.

Anglai pagerino savo pozicijas šiaurinėje Tunisijs.

Jungtinės Tautos Turi Išvien Kovot ir Užtikrint Taiką, Sako A. Eden

Annapolis, Md. — Anglijos užsienio reikalų ministris Anthony Eden, čia kalbėdamas kovo 26 d. per radiją, pareiškė, kad Amerika, Anglija, Sovietų Sąjunga ir Kinija, išvien veikiančios, turi po karo nuginkluot visus fašistų gengsterių kraštus ir pastatyt juose savo tvarkdarius, kad tie kraštai negalėtų pradėti naujų karų.

"Vienintėlis mūsų (Jungtinių Tautų) paspartas yra laisvė," sakė Eden: "Vienintėlis mūsų tikslas yra visiškai ir nedvejotinas pergalės laimėjimas; vienintėlis mūsų siekimas yra teisinga ir pastovi taika."

"Jungtinės Tautos, o ypač Jungtinės Valstijos, turi pastangų."

Anglija, Kinija ir Sovietų Sąjunga turi veikt išvien kare ir taikoje.

"Galutinąją pergalę laimės, mes turime drauge nuspręst, kokius žingsnius darysime, kad nei Vokietija, nei Italija, nei Japonija daugiau niekada negalėtų nieko užpulti."

"Bet kokia nauja tarptautinė vyriausybė, kurią mes galėtume sutartinai įsteigti, sekmingai veikty tik tokiame atsitikime, jeigu jį rymoty ant užtenkamos jėgos. Negana bus vienai ar net dviem šalim saugoti taiką. Tai bus darbas, kuris pareikalaus visų Amerikos ir Anglijos, Rusijos, Kinijos ir kitų Jungtinių Tautų pastangų."

Amerikos Oficialiai Pranešimai

WASHINGTON, kovo 26. — Laivyno pranešimas: Mūsų bombanešiai keturis kartus atakavo japonų pozicijas Kiskos saloje kovą 24 d.; numetė bombas tiesiog į taikinius.

Visi Jungtinių Valstijų lėktuvai sugrįžo.

NEW DELHI, Indija, kovo 26. — Čionaitinio amerikiečių štabo pranešimas sako:

Vidutiniai mūsų bombanešiai padarė labai sekmingą žygį prieš japonų lėktuvų stovyklą Meiktiloj (Burmoje). O tai yra viena iš jų svarbiausių lėktuvinių stovyklų Burmoje.

Daugelis mūsų bombų pataikė į japonų kareivines ir kitus pastatus. Buvo sunaikintas vienas japonų bombanešis ant žemės. Užkurta skaitlingi gaisrai Meiktilos sandėliuose ir geležinkelio įrengimuose.

Senatas Atideda Naują Sumanymą Pakelt Farmų Produktų Kainas

Washington. — Senatas vienbalsiai atidėjo tolyn Pace'o sumanymą, reikalaujantį žymiai pakelt kainas maisto ir kitų lauko ūkio produktų. Šis sumanymas tapo sugrąžintas senatorių komisijai žemdirbystės reikalais, kad jį iš naujo gerai persvarstytų jį.

Valdiškas kainų administratorius Prentiss M. Brown nurodė, kad jeigu Pace'o inėjimas būtų priimtas kaip įstatymas, tai tuojaus pabrangintų amerikiečiams maistą dar 10 procentų ir puse.

Tas sumanymas, be kitko, reikalauja tiek pakelt farmų produktų kainas, kad iš tų pakėlimų susidarytų alga pačiam fermeriui, jo žmonai ir visiem dirbantiem jo šeimos nariam. Tai būtų tik priedas prie visų dabartinių farmos įplaukų.

Jau ne kartą buvo įrodyta, jog to reikalauja tik didžiųjų fermerių ir dvarininkų organizacijos per savo "farmų bloką" kongrese. Šio bloko politikieriai iš tikrųjų neįstovauja nei smulkiųjų nei vidutinių fermerių.

New Yorko Majoras LaGuardia Paskirtas Brigados Generolu

Washington. — Prezidentas Rooseveltas paskyrė New Yorko miesto majorą LaGuardia generolu brigadierum. Washingtono karininkai sako, kad LaGuardia bus pasiųstas į šiaurinę Afriką kaip generalgubernatorius Italijos kolonijų ir kitų itališkų kraštų, kuriuos talkininkai atėmė iš fašistų ar dar atims. Tai vietai LaGuardia tinkas, be kitko, ir todėl, kad jis gerai kalba itališkai.

Kai amerikiečiai į anglią įsiverš į Italiją, su jais busias ir LaGuardia. Jis įrodinėsią italams, kad Mussolinio sumušimas, talkininkų laimėjimas, tai yra italų tautos laimėjimas, o ne prakišimas.

New Yorko valstijos seimelis nutarė, kad LaGuardia gali eit armijon ir kartu liktis oficialiu miesto majoru. Bet, suprantama, išvykdamas į karinę tarnybą, LaGuardia paskirs savo vieton kitą atsakingą žmogų kaipo laikinąjį majorą pareigų vykdytoją, kol pats LaGuardia sugrįš.

